

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย
ในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

The Study of Relationship Between the Internal Quality Assurance
on the Early Childhood Educational Standards and the Results
of Development Evaluation on the Early Childhood Students
in Mae Taeng District, Chiang Mai Province

ฉัตรมงคล รัตนปัญญา *

อาจารย์ ดร. ฉัตรทิพย์ สุวรรณชิน **

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย กับผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย และ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์พหุคูณระหว่างผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย กับผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของหน่วยงานต้นสังกัดในปีการศึกษา 2555 และผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา 2555 ในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ที่เปิดทำการสอนในระดับการศึกษาปฐมวัย ในปีการศึกษา 2555 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จำนวน 27 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และแบบบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา 2555 วิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

E-mail: Rattanapanya_c@hotmail.com

** อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น (อาจารย์ที่ปรึกษา)

ผลการวิจัยพบว่า มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และมาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ส่วน มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับผลการศึกษาความสัมพันธ์พหุคูณระหว่างผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย กับผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่พบว่ามาตรฐานการศึกษาปฐมวัยที่ดีที่สุด 2 มาตรฐานที่สามารถพยากรณ์ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา 2555 คือมาตรฐานที่ 5 ครอบคลุมปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล และมาตรฐานที่ 7 แนวการจัดการศึกษาสามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานตามลำดับดังนี้

$$\hat{Y}_y = -51.128 + 5.828 X_{2.1} + 2.846 X_{2.3}$$

$$\hat{Z}_y = 0.746 X_{2.1} + 0.312 X_{2.3}$$

คำสำคัญ

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย การประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย จังหวัดเชียงใหม่

Abstract

This research aimed to study the relationship between the internal quality assurance based on early childhood educational standards and the evaluation of early childhood development and to investigate the multiple relationship between the internal quality assurance based on early childhood educational standards and the evaluation of early childhood development in Mae Taeng District, Chiang Mai Province using the internal quality assurance based on early childhood educational standards and the evaluation of early childhood development. The correlation research method was employed in this study. The population is the internal quality assurance, according to the early childhood educational standards and the evaluation of early childhood development were 27 primary schools under the office of Chiang Mai primary educational service area 2 providing early childhood education in the academic year 2012. The tools used in this research included record forms of internal quality assurance results based on early childhood standards and

development evaluation record forms of pupils completing early childhood education in the academic year 2012. The researcher analyzed the collected data by finding Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Multiple Regression Analysis.

The results found that Learners standard, Educational management standard, Social creation of learning standard, Promotion standard was positive relationship with the evaluation of early childhood development. School identity standards was non-positive relationship with the evaluation of early childhood development. Multiple regression analysis between the internal quality assurance based on early childhood educational standard and the evaluation of early childhood development in Mae Taeng District, Chiang Mai Province was found that The best two early childhood educational standards that can predict the evaluation of early childhood development was the 5th and 7th were showing that the teachers performed their duties efficiently and effectively and the second place was showing how to manage education respectively. The result of the study can develop predicted equation in raw score and standard score as followed.

$$\hat{Y}_y = -51.128 + 5.828 X_{2.1} + 2.846 X_{2.3}$$

$$Z_y = 0.746 X_{2.1} + 0.312 X_{2.3}$$

Keywords

Internal Quality Assurance, Early Childhood Educational Standards, Evaluation of Early Childhood Development, Chiang Mai

บทนำ

การศึกษาปฐมวัย เป็นการศึกษาที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นรากฐานของชีวิตมนุษย์และมีอิทธิพลต่อชีวิตของเราเป็นอย่างมาก การพัฒนาเด็กปฐมวัยควรเริ่มต้นตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี ซึ่งนักการศึกษาและนักจิตวิทยา มีความคิดเห็นตรงกันว่าพัฒนาเด็กในวัยนี้ เป็นช่วงเวลาสำคัญสำหรับการพัฒนาทางสมองของบุคคลโดยเฉพาะระบบประสาทและเซลล์สมองจะเจริญเติบโตประมาณร้อยละ 70-80 ของผู้ใหญ่ และการศึกษาในช่วงวัยนี้เป็นการเตรียมความพร้อมให้เด็กได้เจริญเติบโต เต็มตามศักยภาพ โดยให้การอบรมเลี้ยงดูควบคู่กับการให้การศึกษาที่เป็นพื้นฐาน ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต (กรมวิชาการ, 2546, 10) การจัดการศึกษาปฐมวัยต้องคำนึงถึงคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเป็นสำคัญ ทั้งนี้มาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง โดยให้ความสำคัญกับการ

จัดการศึกษา 2 ประการ คือ สถานศึกษาทุกแห่งมีเกณฑ์เปรียบเทียบกับมาตรฐานซึ่งเป็นมาตรฐานเดียวกัน และมาตรฐานทำให้สถานศึกษาเข้าใจชัดเจนว่าจะพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปในทิศทางใด มาตรฐานในบริบทนี้ จึงเป็นมาตรฐานที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษาโดยองค์รวม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2548, 10) สำหรับการประกันคุณภาพ คือ การทำงานตามปกติของครู เพียงแต่ปรับปรุงการทำงานให้เป็นกระบวนการ มีขั้นตอนที่ชัดเจน ครูต้องทำการวิจัยมีการเก็บข้อมูล มีการวิเคราะห์ มีการนำไปใช้ โดยสรุปคือนำกระบวนการ P D C A มาใช้ในการทำงาน (รุ่ง แก้วแดง, 2544, 96)

ดังนั้นการกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาทำให้สถานศึกษาต้องถือเป็นความรับผิดชอบที่จะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน คุณภาพครูที่ต้องจัดการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน คุณภาพการบริหารจัดการ ตลอดจนคุณภาพด้านการจัดสถานศึกษาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ การสร้างอัตลักษณ์ของสถานศึกษา และการมีกิจกรรม โครงการที่ส่งเสริมและตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลนอกจากนี้มาตรฐานยังเป็นแนวทางให้สาธารณชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและให้การสนับสนุนส่งเสริมสถานศึกษาในด้านต่าง ๆ ได้ เพื่อให้คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นไปตามความคาดหวังของชุมชน

ดังได้กล่าวมาแล้ว ทั้งในเรื่องของการจัดการศึกษาปฐมวัยที่ต้องการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เติบโตเป็นคนที่มีบุคลิกทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และในเรื่องของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอันเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการการเรียนการสอนของโรงเรียนอย่างมีคุณภาพเป็นระบบ มีมาตรฐานอย่างต่อเนื่องจนสร้างความมั่นใจให้กับสังคม พ่อแม่ ผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานมาเข้ารับการศึกษาบรมที่โรงเรียนว่าการจัดการศึกษาของโรงเรียนมีคุณภาพ เมื่อนักเรียนจบการศึกษาแล้วจะเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถ มีความประพฤติดี มีคุณธรรม มีร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์ตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยที่กำหนดไว้ ซึ่งเรื่องทั้งสองนี้เป็นเรื่องที่คุณครูจะต้องดำเนินการในโรงเรียนจึงมีครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ความสนใจว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีผลต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัยหรือไม่ จากความเป็นมาและแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาว่าผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในอำเภอแม่แตงที่เปิดทำการสอนในระดับการศึกษาปฐมวัยจะมีความสัมพันธ์กับผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยหรือไม่ และผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนในอำเภอแม่แตง มาตรฐานใดที่ส่งผลหรือใช้พยากรณ์ผลการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยได้ โดยใช้ผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด ปีการศึกษา 2555 และผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา 2555 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ และเป็นแนวทางในการบริหารการศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัยต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์พหุคูณระหว่างผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

วิธีการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของหน่วยงานต้นสังกัดในปีการศึกษา 2555 และผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยของโรงเรียนในเขตอำเภอแม่แตงที่เปิดทำการสอนในระดับการศึกษาปฐมวัยในปีการศึกษา 2555 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จำนวน 27 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบบันทึกข้อมูลผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย
2. แบบบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา 2555

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ติดต่อขอข้อมูลผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและผลการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ปีการศึกษา 2555 จากศึกษานิเทศก์ผู้ดูแลงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และศึกษานิเทศก์ผู้ดูแลงานด้านการศึกษาปฐมวัย ของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้อ่านบันทึกในแบบบันทึกข้อมูลผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และแบบบันทึกข้อมูลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ในระหว่างวันที่ 7 – 15 ตุลาคม 2556

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โดยใช้การทดสอบด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

2. วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ระหว่างผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

ผลการวิจัย

1. การหาความสัมพันธ์ระหว่างผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 1

ความสัมพันธ์ระหว่างผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานปฐมวัย และผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ในปีการศึกษา 2555

มาตรฐาน	ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียน
มาตรฐานที่ 1	.669**
มาตรฐานที่ 2	.690**
มาตรฐานที่ 3	.853**
มาตรฐานที่ 4	.832**
มาตรฐานที่ 5	.911**
มาตรฐานที่ 6	.891**
มาตรฐานที่ 7	.707**
มาตรฐานที่ 8	.697**
มาตรฐานที่ 9	.731**
มาตรฐานที่ 10	0.00
มาตรฐานที่ 11	.592**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.1 ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา 2555 โดยทุกด้าน ซึ่งได้แก่ มาตรฐานที่ 1 เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกายมาตรฐานที่ 2 เด็กมี

พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ มาตรฐานที่ 3 เด็กมีพัฒนาการด้านสังคม และมาตรฐานที่ 4 เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญา มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.2 ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา 2555 โดยทุกด้าน ซึ่งได้แก่ มาตรฐานที่ 5 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล มาตรฐานที่ 6 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล มาตรฐานที่ 7 แนวการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 8 สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

1.3 ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา 2555

1.4 ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา 2555

1.5 ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริมมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา 2555

2. ผลการศึกษาความสัมพันธ์พหุคูณระหว่างผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยกับผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 2

ความสัมพันธ์พหุคูณระหว่างผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ในปีการศึกษา 2555

มาตรฐาน	b	B	SE _b	t
มาตรฐานที่ 5	5.828	.746	.596	9.778**
มาตรฐานที่ 7	2.846	.312	.696	4.091**
a = -51.128			F = 107.700**	
R = .949			R ² = .900	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มาตรฐานการศึกษาปฐมวัยที่ดีที่สุด 2 มาตรฐานที่สามารถพยากรณ์ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ในปีการศึกษา 2555 คือมาตรฐานที่ 5 ครอบคลุมปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล และมาตรฐานที่ 7 แนวการจัดการศึกษาสามารถนำมาสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานตามลำดับ ดังนี้

$$\hat{Y}_y = -51.128 + 5.828 X_{2.1} + 2.846 X_{2.3}$$

$$\hat{Z}_y = 0.746 X_{2.1} + 0.312 X_{2.3}$$

อภิปรายผล

ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยปีการศึกษา 2555 ในด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษา ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และด้านมาตรการส่งเสริม โดยโรงเรียนที่มีผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการศึกษา ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และด้านมาตรการส่งเสริมมีค่าสูง จะมีผลให้การประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา 2555 ที่สูงตามไปด้วย ซึ่งในการนี้สามารถอภิปรายได้ว่า การที่ครูปฐมวัยได้ดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ซึ่งมีมาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในทุก ๆ โรงเรียนในทุก ๆ แห่ง เพื่อให้เกิดโอกาสที่เท่าเทียมกันในการพัฒนาคุณภาพ เพราะโรงเรียนทุกแห่งรู้ว่าเป้าหมายการพัฒนาที่แท้จริงอยู่ที่ใด ทำให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการที่ดี สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักทดสอบทางการศึกษา (2554) ที่ได้กล่าวไว้ในแนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ว่า มาตรฐานการศึกษาจะมีประโยชน์ต่อผู้เรียน คือ ทำให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาตนเองตามความคาดหวังของสังคมและประเทศชาติว่าต้องการคนที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างไร และในการกำหนดมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนระดับการศึกษาปฐมวัย ยังได้ยึดการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรเป็นหลักโดยกำหนดคุณภาพผู้เรียนเป็น 4 ส่วน คือ มีพัฒนาการด้านร่างกาย มีพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ มีพัฒนาการด้านสังคม และมีพัฒนาการด้านสติปัญญา

มาตรฐานการศึกษาปฐมวัยที่ดีที่สุด 2 มาตรฐานที่สามารถพยากรณ์ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา 2555 คือมาตรฐานที่ 5 ครอบคลุมปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล และมาตรฐานที่ 7 แนวการจัดการศึกษาดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นถึงผลการวิจัยที่ได้พยากรณ์ว่ามาตรฐานที่ 5 ครอบคลุมปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักทดสอบทางการศึกษา (2554) ได้ให้

คำอธิบายว่า ครูปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะด้วยความมุ่งมั่นทุ่มเทการสอนอย่างเต็มเวลาและเต็มความสามารถ เพื่อพัฒนาเด็กให้มีคุณภาพบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร มีความเข้าใจปรัชญา หลักการ และธรรมชาติของการจัดการศึกษาปฐมวัย จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย บริหารจัดการชั้นเรียนที่สร้างวินัยเชิงบวก ใช้สื่อและเทคโนโลยีสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก ใช้เครื่องมือการวัดและประเมินพัฒนาการอย่างหลากหลาย มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้พร้อมกับจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ครูต้องมีวุฒิและความรู้ความสามารถในการจัดการศึกษาปฐมวัย ตลอดจนสามารถจัดทำสารนิทัศน์เพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเด็ก เป็นมาตรฐานที่ดีที่สุดในการพยากรณ์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยกับผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

นอกจากนี้ มาตรฐานที่ 7 แนวการจัดการศึกษา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักทดสอบทางการศึกษา (2554) ได้ให้คำอธิบายว่า สถานศึกษามีวิธีการ แนวทาง และแนวปฏิบัติในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เพื่อพัฒนาให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยมีหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาและนำสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบและกลไกให้ผู้มีส่วนร่วมทุกฝ่ายตระหนักและเข้าใจการจัดการศึกษาปฐมวัย มีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้ และความเข้าใจหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย มีการสร้างการมีส่วนร่วมและแสวงหาความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น รวมทั้งมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อพัฒนาเด็กอย่างรอบด้าน จึงเป็นอีกมาตรฐานที่ดีที่สุดในการพยากรณ์ความสัมพันธ์ระหว่างผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ในอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่

สำหรับผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ด้านอัตลักษณ์ที่ไม่สัมพันธ์กับผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักทดสอบทางการศึกษา (2554) ได้กำหนดตัวบ่งชี้ไว้เพียง 2 ตัวบ่งชี้ อีกทั้งมีช่วงคะแนนที่กว้างทำให้การประเมินผลจากเขตพื้นที่การศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด มีคะแนนเท่ากันทั้ง 27 โรงเรียน ส่งผลให้ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ทั้งนี้มาตรฐานด้านอัตลักษณ์สถานศึกษาจะต้องมีกระบวนการดำเนินการและบริหารจัดการของสถานศึกษาเพื่อให้คุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามปรัชญา วิสัยทัศน์ จุดเน้นของการศึกษาปฐมวัย และมีผลการดำเนินงานสะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา ทำการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของหน่วยงานต้นสังกัดซึ่งได้แก่เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ให้คะแนนการประเมินที่เท่ากัน เพราะทุกโรงเรียนดำเนินการตามปรัชญา วิสัยทัศน์ จุดเน้นของแต่ละโรงเรียน และเมื่อมีผลการประเมินที่เท่ากันทำให้ผลการประเมินมีช่วงห่างจากคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 0 ดังนั้นจึงไม่สามารถหาความสัมพันธ์ได้

ดังนั้นเพื่อเป็นการพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งถือว่าเป็นวัยที่มีความสำคัญที่จะต้องมีการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พิราวรรณ ลีลาธรรมส์จจะ (2556) ที่ว่า การเตรียมความพร้อมด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย ด้านการบริหารงานวิชาการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการเตรียมความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาให้แก่เด็กนักเรียนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 จะต้องมีการพัฒนาครูให้สามารถทำงานตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประสิทธิผล นอกจากนี้ ยังต้องมีการพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลเช่นกัน สอดคล้องกับ วิวัฒน์ สุขสมศักดิ์ (2548) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 พบว่า แนวทางประกอบด้วยหลักการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา และองค์ประกอบการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาครูและบุคลากรและการประกันคุณภาพการศึกษา

ทั้งนี้ผลการวิจัยยังสามารถตอบได้ว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการของสถานศึกษา โดยมีต้นสังกัดทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนและร่วมพัฒนาให้การประกันคุณภาพเป็นกลไกสำคัญที่จะขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในให้เข้มแข็ง ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีการทำงานที่มุ่งประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยตระหนักและเห็นคุณค่าของการทำงานเป็นระบบ มีการให้ผลการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก หรือผลวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นฐานในการกำหนดเป้าหมายคุณภาพ การติดตามตรวจสอบและปรับปรุงงานเป็นระยะจะช่วยให้การบริหารจัดการศึกษาการจัดการศึกษาปฐมวัยบรรลุเป้าหมายคือพัฒนาการของเด็กปฐมวัยที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต

สรุป

จากผลการวิจัย พบว่า ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย และพบว่ามาตรฐานการศึกษาปฐมวัยที่ดีที่สุด 2 มาตรฐานที่สามารถพยากรณ์ผลการประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา 2555 คือ มาตรฐานที่ 5 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล และมาตรฐานที่ 7 แนวทางการจัดการศึกษาส่งผลต่อผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยรองจากมาตรฐานที่

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 จากผลการวิจัยตั้งนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูปฐมวัย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยทุกคนควรส่งเสริมและดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาปฐมวัยควบคู่กับการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ระบุไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเป็นหลัก โดยกำหนดคุณภาพผู้เรียนเป็น 4 ส่วน คือ มีการพัฒนาด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ – จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า มาตรฐานที่ 5 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ส่งผลต่อผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยมากที่สุด ดังนั้นจึงถือเป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหารที่ควรจะมีการดำเนินการพัฒนาครูบุคลากรทางการศึกษา และพัฒนาตนเอง เพื่อให้สามารถบรรลุตามตัวบ่งชี้ต่าง ๆ ทุกตัวบ่งชี้ข้างต้นและบรรลุมาตรฐานอันจะส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กต่อไป

1.3 จากผลการวิจัยยังพบว่ามาตรฐานที่ 7 แนวการจัดการศึกษาส่งผลต่อผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยรองจากมาตรฐานที่ 5 ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน ควรดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตรศึกษานำผลการนิเทศกำกับติดตามตรวจสอบ และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ จัดให้มีระบบและกลไกให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเกิดความตระหนัก และเข้าใจการจัดการศึกษาปฐมวัย สร้างการมีส่วนร่วม และแสวงหาความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่นในการจัดการศึกษาปฐมวัย และพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา นอกจากนี้ควรจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อพัฒนาเด็กอย่างรอบด้าน

1.4 โรงเรียนควรนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ทราบจากการประกันของโรงเรียนเอง และจากหน่วยงานต้นสังกัด มาใช้ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของตนเอง อันจะส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กในทุก ๆ ด้าน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของระดับการศึกษาปฐมวัย

2.2 ควรศึกษาผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา ในเชิงคุณภาพเพื่อวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

2.3 ควรมีการเปรียบเทียบผลความสัมพันธ์ระหว่างผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยกับผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในหลาย ๆ พื้นที่ที่มีความใกล้เคียงกันในบริบทต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2546). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). **การประกันคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เกียรติสุดา ศรีสุข. (2544). **เอกสารประกอบการสอนกระบวนการวินิชาสถิติเบื้องต้นทางการศึกษา**. ภาควิชาประเมินผลและวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิรารวรรณ ลีลาธรรมสัจจะ. (2556). **การเตรียมความพร้อมด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยของกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเมืองเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพาร์อิสเทอร์น.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). **การบริหารและการนิเทศการศึกษาปฐมวัย**. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- รุ่ง แก้วแดง. (2544). **ประกันคุณภาพการศึกษา ทุกคนทำได้ไม่ยาก**. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิชสำราญราษฎร์.
- วิวัฒน์ สุขสมศักดิ์. (2548). **แนวทางการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2. (2555). **คู่มือพัฒนาระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐานสถานศึกษา**. เชียงใหม่: บริษัท ส.อินฟอร์เมชั่นเทคโนโลยี จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). **คู่มือดำเนินงานประเมินพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ปีการศึกษา 2555**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักทดสอบทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาปฐมวัยเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.